

Radolin_1
Karta wywiadu etnograficznego

Metryczka miejscowości		
Powiat	czarnkowsko-trzcianecki	
Gmina	Trzcianka	
Miejscowość	Radolin	

Metryczka wywiadu			
Data realizacji	08.06.2013	Miejsce wykonania	dom informatora
Czas trwania	00:27:49	Forma i wielkość	Plik WAV; 8,89 MB
Przeprowadzający	K.R.	Komentarz	Informator miał mało czasu, podczas wywiadu w domu panowało zamieszanie.

Metryczka informatorów				
Kod	Płeć (K/M)	Wiek	Funkcja społeczna	Komentarz
023_TRZ_RAD	M	38 lat	sołtys	

Informacje etnograficzne	
<i>Tematyka</i>	<i>Pozyskane informacje (ew. cytaty)</i>
I. Toponomastyka i etnonimy	
Nazwy miejscowości (historyczne; zwyczajowe)	Nadał ją Radoliński, tak dokładnie nie pamiętam, ale to był jakiś tam, któryś z tych wyższych. Nadał też prawa miejskiej, to jest tak rzadko. Było to miasto kiedyś, w naszej gminie przynajmniej, to jest jedyne takie. [Pan sołtys prezentuje różne materiały]
Nazwy lokalne (przysiółków, części wsi, pól, łąk, pojedynczych gospodarstwa)	To znaczy się tak, jest wieś i jest wybudowanie za kolonią, to jest 12 domków w kierunku Białej, to tak od zawsze było już, że była tak zwana kolonia. [Łąki/ Pola] Nie, nie, nie ma. To znaczy się tak ogólnie było jeszcze tam, gdzie był ten Niemiec i mieszkał, to jest Wapnik. Ma takie zapisane jako Wapnik, ale dlaczego to tak funkcjonuje, jest taki zapis, to ja nie umiem powiedzieć, z czym to się wiąże po prostu.
Nazwy topograficzne (cieków wodnych, stawów, wzniesień, obszarów leśnych, toń wodnych, uroczysk)	Rzeczka tutaj przepływa koło Radolina, to jest rzeka Trzcinica. Ona płynie od Trzcianki, a jej początek jest koło Niekurska, gdzieś tam jeszcze dalej w każdym bądź razie i wypływa tutaj koło promu do Noteci. Jako rzeczka swojej lokalnej nazwy nie ma.
Nazwy pojedynczych obiektów przyrody żywej i nieożywionej (pojedynczych drzew i głązów narzutowych)	Brak informacji.
Endonimy (nazwy własne grup lokalnych i regionalnych)	Nie tu raczej nie, ja nic nie wiem.
Egzonimy (nazwy zewnętrzne grup lokalnych i regionalnych)	Brak informacji.

II. Folklor dawny i inne zjawiska kulturowe

Podania (opowieści) o wydarzeniach lokalnych	<p>Ogólnie jak to było miastem, to zajmowało się sukiennictwem tutaj i tam w którymś roku później był duży pożar i trzy czwarte się miejscowości spaliło. I później, po tym pożarze miejscowość się przekształciła bardziej w kierunku rolniczym, a z kolei no przez Trzciankę wybudowano kolej, no i Trzcianka wówczas już stała się takim... no miała połączenie między Krzyżem a Piłą i się rozwinęła tak i tutaj już później pozbyło się praw miejskich i została jako już wieś.</p> <p>Pałac był w Białej. I tu jakiś zamek był, ale to było w odległych dziejach. Jakby pani jechała tutaj drogą do Białej, to jest taka gliniana, duża góra, tutaj zaraz za wioską zaczyna się taką ostrą skarpą. Na tej skarpie były z 30 lat temu wykopaliska, co nieco tam znaleźli, ale co i jak to dokładnie już nie pamiętam i na tej górze właśnie tutaj był umiejscowiony zamek właśnie, który tam się znajdował gdzieś.</p> <p>Oprócz tego w kierunku jadąc Walkowic, Noteci był też folwark duży wybudowany, tam mieszkał właściciel, który miał prom i ten prom, który jest na rzece Noteć obecnie, to był jego prywatny prom. No na dzień dzisiejszy jest państwowy teraz, ale tak to był prywatny właściciel, który miał ziemię, właśnie tu mieszkał, za Notecią miał ziemię i do tego miał swój prom właśnie, żeby można się przeprawiać na drugą stronę Noteci.</p>
--	---

Tradycyjne obrzędy (także te związane z tradycjami religijnymi) doroczne

1	św. Andrzeja (Andrzejki)/św. Katarzyny (Katarzynki)	Nie, nie ma nic takiego. Nie organizuje się.
2	św. Marcina/11 listopada	W domach ludzie to tam praktykują, no pani w sklepie to zamawia, kto chce no to kupi sobie, ale jakiegoś typowego, żeby tam było coś zorganizowane we wsi z tego tytułu, to nic się nie dzieje.
3	Adwent	Brak informacji
4	św. Mikołaja (Mikołajki)	W domach to nie wiem czy tam na wsi robią.
5	Wigilia	Brak informacji.
6	Pierwsze i Drugie Święto Bożego	Brak informacji.

	Narodzenia	
7	Sylwester/Nowy Rok	No na dzień dzisiejszy to jeszcze pomalowanie tam okien, no ale to już tak praktycznie zanika. Kiedyś to bardziej było, na dzień dzisiejszy bramek czy czegoś takiego, to nie wynoszą.
8	Trzech Króli	Brak informacji.
9	Kolędniczy	To znaczy się chodzą na Halloween, ale kolędników nie ma.
10	MB Gromniczej	Brak informacji.
11	Karnawał, tłusty czwartek, koniec karnawału	Też nie ma. Nie ma sali przede wszystkim, ani świetlicy. Nie ma warunków, żeby cokolwiek zrobić w tym okresie. No festyn jak był robiony, to był na powietrzu robiony głównie i jeśli była zabawa, to też pod chmurką.
12	Topienie Marzanny	Jedynie tam pani w przedszkolu przedszkolakom organizuje, ale we wsi nic takiego nie ma organizowanego.
13	Środa Popielcowa	Brak informacji.
14	Śródpoście	Brak informacji.
15	Niedziela Palmowa	Większość ludzi chyba jeszcze robi sama [palmy], ale jak żona kupuje gdzieś tam już gotowe, robione takie, ale na wzór nietypowy robiony, nie takie dekoracyjne, tylko jeszcze na starszy styl.
16	Triduum Paschalne	Brak informacji.
17	Wielkanoc (święcenie koszyczka)/Niedziela Wielkanocna	Brak informacji.
18	Poniedziałek Wielkanocny	Brak informacji.
19	Zielone Świątki	Nie, na Zielone Świątki to już praktycznie tradycja zanika, żeby stroili. Jeszcze tak kilka-kilkanaście lat wstecz, to ludzie ustrajali na te Zielone Świątki. Na dzień dzisiejszy, to praktycznie nie widać tego, żeby... Sporadycznie może dwietrzy osoby mają ustrojone i to by było wszystko. <i>A czym stroili?</i> No głównie to też brzoźkami – albo całe duże, albo gałązki.

		Tam w bramie, czy gdzieś było to ustrojone.
20	Boże Ciało	<p>Jest procesja. Procesja zaczyna się od kościoła, idzie w kierunku Radolinka do państwa S. – tam jest pierwszy ołtarz zrobiony. Później od tego pierwszego ołtarza wraca procesja i ołtarz jest tak na wysokości kościoła zrobiony. Kolejny ołtarz jest zrobiony przy altance, przy placu zabaw. Z tego ołtarza procesja idzie do ołtarza, który był dotychczas robiony z reguły przy figurze właśnie. W tym roku był zrobiony przy altance, przy numerze X, bo tak wygodniej było po prostu zrobić, niż przy figurce, bo tam trzeba namiot i więcej komplikacji, to tam był altanka i było zrobione. I wraca od tamtego czwartego ołtarza procesja do kościoła. Przy poprzednim księdzu była dłuższa procesja, były ołtarze rozciągnięte bardziej po wsi. Były dwa z reguły w kierunku Radolinka ołtarze i później był tutaj jeden, gdzieś na tej wysokości tak właśnie tego rynku całego i koło krzyża gdzieś tutaj był ołtarz.</p> <p>[Gałązki z brzózek]</p> <p>Gałązki odłamuje się z ołtarzy, żeby tam zatknąć gdzieś na strychu, czy gdzieś tam, jako tak poświęconą rzecz, żeby była.</p>
21	św. Jana	To znaczy też we wsi się nic nie dzieje. Każdy się rozjeżdża z reguły, bo to się dzieje gdzieś po okolicy czy w Trzciance jest jakaś impreza, czy za Notecią gdzieś tam w kierunku różnym i się ludzie rozjeżdżają. Tu na miejscu nic takiego się nie organizuje.
22	MB Zielnej	Nie kojarzę.
23	MB Siewnej	Brak informacji.
24	Dzień Wszystkich Świętych/Dzień Zaduszny	Brak informacji.
25	Inne tradycyjne wydarzenia doroczne (cykliczne) istotne dla informatora	Brak informacji.
Tradycyjne obrzędy rodzinne i okolicznościowe		
1	Narodziny i chrzest	<p>Nie, ja bynajmniej nic nie wiem.</p> <p><i>A czerwone wstążeczki?</i></p>

		To znaczy się wie pani tak, nie zaglądam aż na tyle, no wiadomo, że z reguły wszędzie ludzie to przypinają czerwoną wstążeczkę, żeby było, bo to tak przesady wiadomo panują po ludziach wszędzie.
2	Ślub i wesele	No bramy, to tak, to w sumie można nazwać zwyczajem, są robione. Też jest polter tak zwany, też się tam odbywa, te imprezy przed weselem to są, że jest polter. No na dzień dzisiejszy teraz, to zaczyna się tak praktykować, że nie jest na dzień przed weselem tylko tydzień szybciej, żeby nie było zbyt męczące.
3	Śmierć i pogrzeb	Nie, nie. Tradycji żadnych nie ma. Na dzień dzisiejszy to i tak jak ktoś umrze, to jest w Trzciance do kostnicy zabierany, bo kostnicy we wsi też nie ma. Tak, że jeździ się na różaniec jedynie do kostnicy, bo tam różaniec jest odprawiany, ale tutaj mówię nie na miejscu. Kiedyś dawniej, jeszcze jak nie było tak, to jak ktoś umarł w domu, to wiadomo go się trzymało w domu i był z domu wyprowadzony tutaj do nas do kościoła, potem wówczas się wiozło na cmentarz. A na dzień dzisiejszy jest msza odprawiana w kostnicy w Trzciance i wówczas jest w Trzciance chowany albo w Białej, w zależności, gdzie kto ma rodzinę i gdzie się kogo chowa.
4	Inne zjawiska	Brak informacji.
	Zespoły i tradycje folklorystyczne, śpiewacze, muzyczne, w tym: przeglądy i festiwale oraz twórcy słowa	Nie. Ja bynajmniej nie wiem, żeby cokolwiek było takiego.
	Tradycje kulinarne, w tym: produkt regionalny i lokalny, potrawy świąteczne, przepisy	Tego to nie powiem, bo nie wiem.
III. Tradycje rękodzielnicze		
	Tradycje wytwórczości rękodzielniczej, sztuki ludowej oraz artystów nieprofesjonalnych	Bodajże coś tam trochę rzeźbił pan Ł. A., ale nie chciałbym skłamać, czy na pewno.

IV. Przejawy religijności tradycyjnej

1	Kapliczki i krzyże w miejscowości (okoliczności powstania, rok fundacji, fundatorzy)	<p>W miejscu, gdzie jest obecnie figurka, przed wojną jeszcze, bo to jest strona niemiecka – po drugiej stronie Noteci była Polska, po tej stronie były Niemcy – to stała figura Niemca. Na tym miejscu, gdzie stoi obecnie ta figura, to stała figura Niemca jakiegoś tam. Po wojnie zostało to zburzone czy tam w trakcie wojny i została wybudowana figura wówczas w to miejsce.</p> <p><i>A od kiedy jest tutaj krzyż?</i></p> <p>Krzyż to nie wiem, najprawdopodobniej jest od zawsze.</p> <p>Nic się nie odbywa, bo nabożeństwa czy majowe czy czerwcowe, to odprawiane są w kościele, bo jest kościół także. Kościół jest też neogotycki i odprawia się to wszystko tam. Figurka jest tylko figurką po prostu i przy krzyżu też się nic nie odbywa.</p>
2	Miejsca cudowne (święte drzewa, gaje, źródelka)	Brak informacji.
3	Święte figury, obrazy, rzeźby	Brak informacji.
4	Miejsca kultu religijnego	Brak informacji.
5	Lokalne tradycje pielgrzymowania	Było przez kilka lat, jak przyszedł nowy ksiądz, ale po prostu z roku na rok coraz mniej było chętnych, no i zostało to zaprzestane. Z Radolina do Białej jak był odpust z kolei w Białej i później jak był w Radolinie, to szli tutaj z Białej pielgrzymką.
6	Lokalne odpusty	<p>Odpust mamy, żebym teraz nie skłamał... Żona kiedy?</p> <p>Żona: W Matki Boskiej Nieustającej Pomocy. A to będzie w lipcu nie. Nie umiem powiedzieć, starsze panie będą wiedziały na pewno. To jest tylko odpust w kościele i nic poza tym. Jest procesja wokół kościoła i to jest wszystko, nie ma żadnej tam większej uroczystości z tego tytułu.</p>

V. Lokalne uroczystości i obchody świeckie

1	Dożynki	Dożynek nie ma we wsi, nie odbywają się, nie ma dożynek. Dożynki odbywają się tylko na miejscu w Trzciance. Gmina tam organizuje, akurat tutaj w Radolinie wioska nie organizuje,
---	---------	---

		u nas nic takiego nikt nie organizuje. Wieńca też nie ma robionego dożynkowego i tak ogólnie rzadko kiedy był ten.
2	Dni gminy/wsi	Nie, nie, nie ma nic też takiego w każdym bądź razie. Nic się takiego nie odbywa. Żadnych jako takich imprez nie ma na wsi.
3	Lokalne festyny	To znaczy się na dzień dzisiejszy są trochę ograniczone środki, a wiadomo żeby cokolwiek zorganizować to tych pieniędzy trzeba więcej, a ogólnie ludzie jakby się mieli najpierw zrzucić, żeby coś zrobić, żeby się miało później coś zwrócić, no to raczej się nie da tego przeskoczyć, żeby było i nie ma ochotników. Tak ogólnie to jest mało chętnych, żeby nawet cokolwiek pomóc. Każdy by się chciał tylko przyjść pobawić, a coś pomóc zorganizować, to jest ciężko. Ostatni festyn był bodajże dwa lata temu.
4	Inne (np. organizowane przez szkoły, KGW, Domy Ludowe, Ośrodki Kultury)	Co roku organizowany jest konkurs „Piękna wieś”, no to kilka razy wioska tam zazwyczaj się mieściła w tej czołówce zajmując pierwsze miejsce lub któreś z miejsc, lub była z raz wyróżniona w którymś roku. W tym roku akurat nie startuje.